

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Simonia

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

ipso, etiam sine juramento. Onuphrius, quem in casu occurrenti vide, & vide etiam Fagundez num. 10. par. 5. tractat. 11. resolut. 5. 2.

Et ad quod tribunal pertinet.

55. Quæres secundo: Ad quod Tribunal pertinet Confessarius frangens sigillum? Ad Inquisitores, an ad Ordinarium? Respondeo? Si non habet errorem in intellectu, ita, ut existimet, hoc esse liberum, nec alter malè sentit de sacramento Confessionis, non pertinet ad Inquisitores, sed ad Ordinarium & sic denunciations in aliis casibus in Tribunali sanctæ Inquisitionis, ad ordinarium remittuntur. Molfesius tom. 1. tract. 7. cap. 13. num. 68. p. 4. tom. 8. ref. 59.

S I M O N I A.

SIMONIA quid?

I. Simonia est commutatio, aut studiosa voluntas, vel pactum commutandi rem spiritualem pro temporali. Nam simonia triplex est: mentalis, quæ in sola voluntate consistit: conventionalis ad pactum externum deducitur; & realis, quæ procedit ad ipsam permutationem. Est peccatum mortale contra virtutem Religionis, prohibetum jure divino, naturali, & humano, præter aliquam, de qua infra. † Nec admittere parvitatem materiæ censet Suarez de relig. tomo 1. libr. 4. cap. 3. num. 5. nam si materia sit res spiritualis, quæ venditur, hæc quantumcumque sit in suo genere, contemnitur, & conculcatur, si cum temporali pretio commutatur, & ex parte hujus actionis subtrahitur à donatione Dei gratuita. Si verò sit pretium, hoc quo minus est, eo res spiritualis, quæ cum eo commutatur vilius æstimatur. At Bonacina de leg. disp. 10. q. 2. num. 12. in affirmativam sententiam inclinavit; censuitque eam materiæ, quæ excusat à mortali furti, excusare etiam à mortali simoniæ. † Quamquam deinde in tract. peculiari, de simonia q. 3. in 12. sibi contrarius, sententiam.

Quotuplex

Quale peccatum.

An admittat parvitatem materiæ.

Suarez expresso docuerit. † Tenet tamen Merola tom. 1. disp. 2. cap. 4. dub. 7. n. 16. & quantitatem remittit arbitrio boni viri. p. 5. t. 3. ref. 2.

2. † Adverte autem primo, simoniacos, præter culpam sacrilegii, incurtere ipso jure in excommunicationem papalem, privationem beneficii venditi, vel empri, & obligationem restituendi pecuniam acceptam & irregularitatem. Extrav. 1. & 2. de simonia, quæ latius explicabimus infra à num. 12. Sed irregularitas in simonia occulta probabiliter non incurritur, p. 10. tom. 15. resolut. 8. in fine. Omnes autem incuruntur per promissionem etiam non impletam; & ea completa probabile est pœnas retrahi ad tempus promissionis p. 15. & 16. ref. 15.

Qua pena simoniacis in simonia.

Adverte secundo, nomine rei spiritualis venire quidquid à Deo, ut gratiæ auctore procedit, & in Deum ut gratiæ finem ordinatur. Hæc autem sunt in triplici differentia. Nam quædam sunt purè spiritualia, ut virtutes supernaturales, & potestates, & usus ipsarum quædam mixta cum temporalibus, sed plus participant de spiritualitate, ut sunt Sacramenta, sacramentalia, & beneficia: tertia, plus participant de temporali, quam de spirituali, ut vasa sacra, templorum loca, cætorum officia, & similia. Pretium verò triplex est: nimirum pecuniæ, seu rei pecuniæ æstimabilis, linguæ, seu laudis, & obsequii, sive servitutis, †

Quanam sit res spiritualis.

4. Adverte tertio, nomine beneficii non venire Commendas Equitum Hierosolymitanorum: quia licet dentur solis professis, tamen dantur titulo laico, & pro temporali militiæ ministerio, professio verò est solum condicio sine qua non Lezana tom. 2. cap. 5. n. 26. & Theologi communiter, & ex Canonistis Quincius in Repet. ad c. de multa, de præb. num. 8. & à num. 263. & declaravit Iulius II. anno 1505. & Pius II. anno 1460 p. 6. tom. 8. resolut. 27. Item probabile est, non venire pensionem, quæ solet assignari seni renuncianti beneficium ob labores exhibi-

Et beneficiis.

tos, aut Clerico pauperi in alimentum, & quæ conceditur in renunciatione, & commutatione beneficiorum, quæque datur personæ sæculari, ut Principi, militi, ad componendam litem dubiam super beneficio, vel filio Comitum etiam Clerico, pro servitiis, quæ pater Ecclesiæ præstitit; & generaliter nullam pensionem, dempta ea, quæ datur in titulum beneficii ob aliquod ministerium spirituale futurum coadjutori Episcopi, vel Parochi senis, quia omnes aliarum pensiones sunt merè temporales. Ita Sanchez in opus. tom. 2. lib. 2. c. 3. dub. 46. num. 19. contra Enriquez lib. 13. c. 13. num. 2. & alios multos p. 4. t. 4. ref. 153. Item non venit Vicariatus Episcopi. Ita Sanchez dub. 113. num. 6. contra Lopez p. 1. c. 307. p. 4. t. 4. ref. 107. Veniunt tamen prælatuæ Regularium non amobiles, ut sunt Generalatus, Provincialatus, Guardianatus, Prioratus, &c. ut ait Bononia de electio. p. 2. c. 1. dub. 58. quamvis contra sentiat Peyrinus de relig. subd. t. 1. q. 1. c. 31. §. 2. d. 21. p. 4. t. 4. ref. 156. ¶ Verum V. Prælati num. 52. Prioratum, & Guardianatum & similes prælaturas inter amobiles numeravimus cum Auctore.

5. Porro non est simonia, si temporale detur, non tanquam pretium rei spiritualis, sed, vel ante ad excitandum per benevolentiam & debitum antidorale animum collatoris, vel postea in gratitudinem. Et sic primò, ait Sanchez dub. 28. num. 7. & 8. si quis inserviet Episcopo ad impetrandum beneficium ex benevolentia & gratitudine, & Episcopus hoc titulo beneficium familiaris suo conferat, etiam si explicet, se illud dare ad exonerandum se ab obligatione antidorali, neuter est simoniacus: licet de Episcopo contrarium sentiat Abbas apud ipsum p. 4. t. 4. ref. 151. §. Et eidem. & p. 10. t. 14. ref. 5. Secundo, ait Valentia to. 3. disp. 6. q. 15. punct. 3. non esse simoniam, resignare beneficium spe obtinendi aliud, sine qua non resignaretur, si non adsit intentio obligandi superiorem supra obligationem antidoralem. Etiam si talis spes verbis,

aut scripto exprimatur. sed de hoc infra n. um. 8. p. 6. fo. 7. resol. 32. propè finem. Tertio, ait Turrianus in select. p. 2. disp. 19. dub. 3. non esse simoniam, si quis promittat Titio se daturum elemosynam Cajo, vel Ecclesiæ, si sibi impetret beneficium; idque solum ad excitandum ejus animum, ut sit, quando promittitur aliquid infideli, si convertatur ad fidem, aut fideli, si Religionem ingreditur, par. 5. t. 14. ref. 75. Quarto probabile esse, ait Malderus in 2. 2. c. 7. c. 3. dub. 6. nec usuram fore, nec simoniam, si quis daret mutuum collatori beneficii, animo eum provocandi ad propensionem in eum, p. 1. t. 8. ref. 61. §. Sed licet, circa medium.

6. Item non est simonia dare aliquod temporale tanquam pretium rei temporalis ordinatæ ad spirituale, aut illi connexæ, puta laboris, damni emergentis, lucri cessantis, &c.

7. Hinc primò Suarez ubi sup. c. 18. n. 19. Aut temporale pro temporali, licet casuum conscientiarum accipientem stipendium pro declarato casu, non qui ordinato ad dem per modum exhortationis, sed per spirituale, modum instructionis doctoralis, etiam vel illi ad si petatur ad conscientiam pacandam, nexo. Ut pro vel dirigendam, quia hoc est per accipiendū & consequenter. Ita ille, contra suam conscientiam Sanchez in opus. to. 2. lib. 2. c. 3. dub. 57. tit. 8. probabiliter p. 5. t. 14. ref. 4.

7. Item disp. 53. n. 17. cum, qui pretium reciperet pro labore ineundo & Pro labore redeundo ad collatorem beneficii, aut eundi, & reddenendi ad te, nisi ab hoc colore aliquid accipiat collatorem supra justum, in quo casu, ait Rodri- beneficii. Pro quez in summa tom. 4. c. 133. n. 19. non damno emergente peccatum simoniæ, sed injustitiæ, gente, &c. quod & vitari posse existimo, si illud plus detur liberaliter & gratis, ita ut in casu ad hunc contractus justæ emptionis, & liberæ donationis, p. 2. t. 16. ref. 37. §. Unde. Pro intercessione ad beneficium apud collatorem nihil sumi potest, aut dari citra simoniam. Pro inter- cessione autem mediata, quæ fiat apud collatorem, & se- diata ad dā- latoris. Vasquez, quem citat, & se- quitur

Non est simonia si detur temporale pro spirituali non tanquam pretium illius. Sed in gratitudinem. &c.

um benefi-
cium.

quitur Sanchez *dub. 26. num. 7.* probabile putat, posse: quia illa intercessio nemora est merè temporalis. Aliqui etiam apud Sanchez docent, simoniam illam, quæ committitur solvendo pretium intercessori immediato, esse solius juris humani, non divini, vel naturalis, quia hæc etiam intercessio est temporalis. Sed an utraque hæc opinio sit probabilis, alij videant, *part. 4. tract. 5. ref. 151.*

Et an liceat
pacisci de
certa pecunia
solvenda, vel
exigenda si
acquiratur
beneficium,
interveniente
impetratione
ad acquirendam
pecuniã
à proviso?
Et generali-
ter pacisci de
solvenda pecu-
nia obtento
beneficio eo
titulo, quo
dari potest?

8. Aliqui etiam dicunt, non esse simoniam, sponsonem, vulgò *Scom-* certam pecuniã messã, cum tertio, ut si spondens habeat beneficium, solvat tot aureos, v. g. secus, acquirat; si postea tertius ad acquirendam pecuniã intercedat apud collatorem, & impetret prætoris colludenti beneficium. De qua re vide etiam Sanchez *l. c. p. 4. ibidem.* Item quibus titulis, nimirum gratitudinis, excitationis animi, laboris, &c. licitum est dare aliquid temporale. Cælestinus in *comp. tract. 7. cap. 4. num. 3.* & alij dicunt, licere de eo pacisci, ita quod prætor, obtento beneficio, teneatur illud solvere, in gratitudinem, v. g. vel in pretium laboris, &c. non obtento autem, non teneatur; quam sententiam licet speculativè loquendo probabilem judicaverim, in *p. 2. t. 12. resol. 37. & p. 3. t. 1. resol. 64. §. Sed ex his,* in fine tamen in praxi puto non esse amplectendam: quia non sunt compensabilia, obligari ad dandum ob gratitudinem, vel laborem, & non obligari, nisi obtento beneficio; cum etiam si beneficium non obtineatur; & labor infumprus, & gratitudinis obligatio producta fuerit, ut ait Sylvius *V. Simonia 2. concl. 2.* Et idem aliqui dicunt, si resignans beneficium significet spem aliud obtinendi, ut supra diximus *n. §. part. 9. tom. 7. ref. 42.* Potest nihilominus dari & promitti pretium temporale pro redimendâ iniqua vexatione in Sacramentorum collatione, ut diximus *V. Scandalum, num. 13.* & etiam beneficiorum, ut *ibid. num. 6.*

Potest accipi
pretium pro

9. Pro sepultura in loco honoratorii. Magrovicio *tom. 2. cap. 4. de ind. num.*

69. ait, non posse pretium sumi: nam loco honorarii sumeretur propter majorem loci sanctioris sepulturam, t. v. g. propter majorem ad *ra.* Altare maius, in quo sit tabernaculum, vel sapius, celebretur, propinquitatem t. & quamvis homo intendat pretium sumere ex motivo humano honoris, ille tamen honor est conjunctus sanctitati, ob quod pretio æstimare prohibetur, sicut honor & dignitas Episcopatus. Ego verò existimo cum Garzia *de benef. tom. 1. p. 5. c. 9. n. 117. cmi* Et pro imp. posse propter eam temporalitatem honoratione ha- apprehensi pretio æstimabilis, si bitus mili- cut emuntur vasa & vestes sacræ ratio- tatis. ne materia, & pro hac sententia Garzias affert decisionem Rotæ Romanæ *p. 2. t. 15. resol. 57. & p. 5. t. 3. resol. 103.* Eodem pacto existimo aliquid accipi posse ab eo qui facit aliquem adscribere inter Equites D. Jacobi Alcantaræ, &c. nimirum pro temporali honore, qui in talis habitus susceptione magni æstimatur. Et si detur gratis & ex benevolentia multo magis: præterquam quod probabiliter dici potest, dictos Ordines non esse propriè Religiones. Et hanc sententiam contra Azorium, *tom. 3. lib. 1. c. 26. quæst. 5.* docet Vecchius *disp. 1. dub. 3. n. 1. p. 3. tr. 2. ref. 64. & p. 6. t. 8. ref. 17. §. Notandum p. 9. tr. 9. ref. 35.*

10. Petes primò An Cancellarius Episcopi ratione laboris sumere ali- CANCEL- quid possit pro licentia audiendi CON- LARIUS fessiones & concionandi? Respon- Episcopi te- deo negativè. nam sacra Congregatio netur gratis apud Barbosam in *Trid. sess. 21. cap. 1. n. dare facultate* 16. declaravit, Cancellarium Episcopi tem concio- nandi, audi- grati omnino præstare debere appro- bationem ad audiendas Confessio- endi confes- nes, licentiam administrandi Sacra- siones. & mul- menta, deservendi beneficijs, sepe- tas alias li- liendi cadavera in Ecclesia, celebrandi teras. Missas, colligendi elemosynas: man- data publicandi in Ecclesia eos, qui pri- mam tonsuram suscipere, & ordina- Pro aliqui- rivoluerint. Pro litteris verò collatio- bus aliis sic- num, institutionum, seu provisionum mere potest beneficiorum vacantium per obitum, pretium à S. vel per resignationem, etiam ex causa Congregatio- Congregatio- permutationis, vel alias pro litteris di- one taxaturæ misset-

dimissorialibus, quæ conceduntur Clericis ad alias dioceses transiuris, vel ab extero Episcopo ordinandis: pro approbatione tituli patrimonii, aut beneficii: pro licentia absentandi se ab Ecclesia, ut beneficio, vel erigendi Capellas: pro licentia approbationis concurrentium ad parochiales in mensibus Papæ Romam transmittendis: pro approbatione juris patronatus ex fundatione, vel donatione; pro creationibus vicariorum in parochialibus: pro deputacionibus œconomorum, dum vacant beneficia: pro executionibus litterarum Apostolicarum, gratiam, seu iustitiam concernentium Pro his inquam scripturis; si nullum sibi salarium, vel stipendium fuerit assignatum, posse congruam sui laboris mercedem accipere, quæ quoad litteras collationis, vel institutionis curatarum Ecclesiarum, vel deputacionis Vicariorum in illis, unum aureum, quoad litteras dimissorias & testimoniales, decimam unius auri partem, non excedat, p. 5. tom. 13, resol. 70 Adverte hic, quod licet Concilium Tridentinum sess. 23. c. 15. & Eminentiissimi ejus Interpretes præcipiant Episcopis, approbationem ad audiendas Confessiones gratis dare, non tamen propterea approbationes per pecuniam obtentæ nullæ sunt. Fagundez pr. 2. lib. 7. c. 3. n. 66. *ibid.* §. Notandum, & t. 14. ref. 41. §. Sed non desinam. Secus si aliquid accipiatur in Sicilia à Commissario Cruciatæ, vel ejus Notario, aut ab aliis, pro executione Indulgentiarum. Vide V. *Indulgentia*, n. 10. Pro dispensacionibus matrimonialibus, Sanchez putat à delegato recipi aliquid posse ratione laboris. Sed contrarium declaravit sacra Congregatio. Vide V. *Dispensatio*, n. 18 ubi n. 17. videbis etiam, quid de aliis dispensacionibus sit dicendum.

II. Petes secundò: An commutatio rerum spiritualium inter sese sit simonia; Respondeo affirmativè ex c. *quasi-tum*, de rerum permut. ubi prohibetur permutatio beneficiorum, Intellige, sine licentia secus si reservaretur con-

COMMUTA-
TIO rerum
spiritualium
inter sese est
si monia.

sensus Episcopi, qui potest consentire etiam si causa sit temporalis, p. 10 r. 16. ref. 16 Nomine autem beneficiorum veniunt etiam Prælatuæ Regularium, quæ ut diximus nu. 4. sunt beneficia. Vnde si vocales Religionum conveniant inter se. *Elige me in Provincialem, & ego eligam te in Priorem*, committent simoniam. Lopez p. 1. c. 299. Sanchez dub. 47. n. 4. negat Prælatuæ Regularium esse beneficia in eo rigore, ut nomine beneficii in lege hac pœnali comprehendenda sint Villalobos t. 1. tr. 27. diff. 24. n. 1. sentit nobiscum, cum hac tamen limitatione, quod si offeratur sola spes, v. g. *Dam mihi suffragium, & ego tibi de re alia providebo*, absque ullo pacto, & conventionem non erit simonia Quod etsi verum sit, erit nihilominus damnabilis oblatio, quia subornationis speciem refert. Adde, quod licet Prælatuæ Regularium non sint beneficia, sunt tamen res spirituales. Et omnis rerum spiritualium permutatio est simonia, ut si, v. g. Sacerdotes conveniant inter se, ut applicent sibi invicem Sacrificium, vel alter alterius audiat Confessionem, &c. nisi prædicta commutatio, ait Lopez, fieret ex benevolentia & gratitudine, absque ulla obligatione, p. 4. t. 4. ref. 150. & olim p. 3. t. 2. ref. 125.

12. Petes tertio: An pœnæ, de quibus supra n. 2. incurrantur in omni simonia? Respondet Sorus. l. 9. q. 8. ar. 2. prope finem, & ar. 1. ad. 6. V. Porro, pœnam restitutionis incurri solum in simonia, in beneficio, ordine, & ingressu Religionis; excommunicationem verò in omni simonia. Ego verò cum Tanne-ro in 2. 2. disp. 5. q. 8. dub. 4. num. 59. & aliis, existimo, omnes pœnas simoniæ incurri in tribus casibus recensitis; aliis verò nullam pœnam à jure impostam esse, Extrav. 1. & 2. de simon. p. 11. tr. 5. r. 20 & sic pretium acceptum pro collatione Sacramentorum, probabile esse, ait Turrian. in cons. Theol. cent. quarta, dub. 59. non debere ipso jure restitui, Vide multa circa hanc rem apud Tannerum. num. 99 p. 4. t. 4. ref. 57. & 167. §.

Non tamen
omnis simo-
nia trahit
pœnas legis

Quoad

Quoad secundum. Ex quibus probabilis censenda est opinio Sanchez *dub.* 108. n. 3. contra Navarr. *in c. si quando, de rescript. except. 4. in fine*, quod dictæ pœnæ non incurrantur in simonia, jure tantum humano prohibita, qualis est simonia in permutatione beneficiorum inter duos beneficiarios propria auctoritate facta, cum reservatione pensionis, & similes. nam *Extravag. 2. sic præfatur: Cum scelus simoniace pravitatis, tam divinatorum, quam sacrorum Canonum auctoritas abhorreat*, ex quo datur intelligi, quod loquatur de simonia humano simul & divino jure prohibita: nam præfatio legis dat intellectum toti legi. *part. 11. tract. 5. res. 20* Merito autem excipit ab hac doctrina simoniam, quam dicunt confidentialem, licet aliquando prohibitam jure tantum humano. ut esset, si quis renunciaret beneficio cum pacto, ut sibi, vel alteri postea reddatur, vel cum reservatione pensionis, non sibi, sed aliis solvendæ. Et tu excipe etiam si quid detur Notario, vel Cancellario Episcopi, vel alteri pro executione Indulgentiarum, juxta dicta *V. Indulgentia n. 10.* nam licet hæc simonia sit solum juris humani, affert nihilominus pœnas Tridentini *sess. 21. cap. 21.* Vide Tannerum *num. 95. p. tom. 4. resolut. 15* Sequitur etiam ex supra posita opinione Sanchez probabile esse, non incurrurum pœnam simoniæ, si non habens adhuc jus in re ad beneficium redimat vexationem, dando pretium electori ne sibi præferatur indignus: nam licet hic sit simoniacus, juxta dicta *V. Scandalum n. 9* probabiliter tamen docet idem Sanchez *dub. 3. n. 6.* contra Torre *in 2. 2. to. 2. q. 100. art. 4. dist. 9.* esse simoniam solum juris humani, *p. 5. rr. 14. resolut. 1.* Adverte etiam cum Thomâ *art. 6. ad 6.* supradictas pœnas non incurrri in simonia mentali tantum. Unde si Episcopus contulisset beneficium famulo tanquam pretium servitij ab ea exhibitum, animo impetrandi tale beneficium, etiam tanquam pretium, nullo existente pacto externo, nec implicito

quidem, non teneretur talis famulus resignare, quidquid in contrarium asserat Sorus *lib. 5. quest. 8. a. 1. ad 2. part. 4. tom. 3. resolut. 168.* In reali vero parte ex parte pretij; Suarez ait incurrri pœnas, quia non admittit parvitatem materiæ. Sed stando in contraria sententia, de qua supra *n. 1.* contrarium dicendum est, *p. 5. t. 5. res. 2. in fine.* Tandem si quis committeret simoniam, cum Pontifice sciente, non incurreret pœnas, *p. 10. to. 16. res. 13.*

13. Qui tertio procurante ignorans beneficium simoniacè acquirit, & si postea refundat pecuniam, non perdit beneficium, quia ratificatio post collationem ius acquisitum non inficit meretur tamen privari per sententiam cognita causa Lessius *de iust. lib. 2. c. 35. d. 25. p. 11. tract. 5. res. 16.* & *fusus resolut. ultima.* Initiatus simoniacè primâ tonsura non incurrit pœnam ordinatorum simoniacè contra Layman *l. 4. tra. 10. c. ult. §. 7.* docet Lessius *supra d. 24. n. 133.* quia tonsura proprie non est Ordo, & verba pœnarum stricte explicanda *p. 11. rr. 5. r. 17.* Nota Authores multi & nominatiloannes de Soria, Hurt. *de contract. disp. 3. diff. 7.* Pontius Serras, Caspentis *in curs. Theol. tom. 2. tractat. 19. disput. 3. sect. 1.* & alii docent, non esse simoniam pacisci cum alio, de dando pretio & gratitudine, quia tunc manet in ejus potestate dare vel non dare, nec ad solutionem urgeri potest.

14. Petes denique: Cui restituendum est pretium pro simonia in Ordine, beneficio & ingressu Religionis? Ecclesiæ, cui facta est injuria, vel pauperibus, ait D. Thom. *ad 4. ex c. de hoc, & c. audivimus. de sim.* Sed ego teneo cum Sanchez *dub. 11. n. 11.* quod ante iudicis sententiam restituendum sit danti, qui non censetur à se abdicare dominium, nisi ut transferat in recipientem, & si hic non potest recipere, dominium remaneat penes ipsum, nec restituendum est Ecclesiæ ob legem pœnalem, quia hæc non obligat ante sententiam. At cum utraque sententia sit probabilis, potest quis cura conscientia resti-

Restitutio
autem, qua
in pœnam
imponitur
fieri potest,
& danti &
pauperibus.

restituere danti, Ecclesiae, vel pauperibus, & si pauper est, retinere ipse. Ita Sanchez *ibid.* n. 12. & 13 qui bene excipit pretium datum simoniace pro gratia & iustitia, quod ex Bulla Greg. XIII. restitui debet pauperibus, & datum ob ingressum Religionis; quod ex *veniens, de simon.* restituendum est danti, p. 3. t. 4. ref. 167. §. Sed licet, prope finem. Quid porro veniat in dicta Bulla nomine gratiarum, Vide V. *Paena* n. 4.

S O D O M I A.

SODOMIAE
definitio,
Species,

Gravitas.

Tribunal.

Pœna. Et circumstantia
constitenda.

In casum reservatum
sodomia Non

1. † Sodomia, propriè loquendo, est actus libidinosus consummatus inter masculos in vase non naturali; large est etiam concubitus cum femina in vase præpostero, & coitus foeminarum inter sese. Est peccatum mortale gravissimum, & indignationis divinæ maximè provocativum. In aliquibus Regnis Hispaniarum sodomitæ puniuntur ab Inquisitoribus. Vide V. *Inquisitorum* 99. Clericus sodomita subicitur multis pœnis per Bullam Pij V. Vide V. *Clericus sodomita*.

2. An sodomia inter consanguineos, vel affines, contrahat distinctam malitiam incestus, in Confessione aperiendam, vide V. *Circumstantia* num. 18. ubi n. 17. invenies, an explicari debeat circumstantia sexus, & p. 7. t. 12. *resol.* 18.

3. Circumstantiam agentis vel patientis taceri posse docuimus, *Ibid.* n. 97. Air Lugo *de sacr. pœn. disp.* 16. *sect.* 5 §. 1. n. 243. existimat omninò explicandam esse: nam diversa specie malitia est in agente, qui eo tactu impudico se polluit, ac in patiente, qui eodem tactu passivo solum cooperatur pollutioni alterius, Sed nostram sententiam novissimè etià docent Zambellus, Lupus, & Ghilinus V. *Circumstantia* num. 50. p. 6. t. 6. *ref.* 36.

4. Quoniam Episcopi solent sæpius reservare casum sodomiae, idèò videndi varij casus, in quibus inciditur, vel non inciditur in sodomiam reservatam.

Primò igitur si femina cum femina, ita congregiatur, ut altera earum masculi vicem gerat, & effusio seminis intra vas naturale sequatur dicendum est non incidere in casum reservatum, sodomiae contra Lupum *de cas. refer.* p. 2. *cas.* 10. n. 14. quia licet non fervetur sexus, fervatur tamen vas. Secus dicendum, si femina intra vas præpostero alterius semen immitteret. Ita Mazuchellus *de cas. resol. disp.* 2. c. 22. n. 6 p. 7. tr. 7. *ref.* 13. §. *Quarò primò.*

¶ Secundò. Licet communiter affirmant, patientes includi in casu reservato sodomiae; tamen Bordonus in *consil. regul.* *ref.* 48. q. 5. n. 2. putat contrarium non esse improbabile, quòd absolute novissimè P. Alphonsus de Leone *de cens. recollect.* 5. n. 73. Nota tamen; quòd sententia affirmativa procedit, modo agens feminet intra vas, cum actio ipsi potissimum tribuatur, si ea perfecta non est peccatum non subicitur reservationi, neque ex parte patientis, licet etiam feminet, quia complementum peccati semper attenditur ex parte agentis uti, qui est nobilior patiente *Ibid.* §. *Quarò secundo.*

6. Tertio, qui inchoat sodomiam in vase præpostero; sed postea emittit semen extra vas, non incidit in casum reservatum: quia hic actus non sodomiam completa, & consummata, sed incepta; reservatio autem includit tantum delictum perfectum, & consummatum, non autem attentatum. Bordonus in *consil. regul.* *ref.* 48. num. 17. Non nego tamen contrariam sententiam, quam tenet Fagundez in *Decal.* to. 2. l. 6. c. 9. n. 8. esse probabilem. *Ibid.* §. *Quarò tertio.*

7. Quarto, impuberes non incidunt in casum reservatum sodomiae, quamvis id affirmet Mazuchellus *de cas. refer.* *disp.* 2. c. 22. n. 12. quia impuberes ligantur quidem reservationibus adnexis iis peccatis, quæ non sunt carnalia, qualia sunt homicidium, blasphemia, &c. iis verò, quæ sunt adnexa peccatis carnalibus non ligatis cum regulariter loquendo non compleant. Sic docet Lupus *de cas. refer.* p. 1. *dist.* 4. num. 6. &

incidit femina conium. vas naturale sequatur dicendum est non incidere in casum reservatum, sodomiae contra Lupum de cas. refer. p. 2. cas. 10. n. 14. quia licet non fervetur sexus, fervatur tamen vas. Secus dicendum, si femina intra vas præpostero alterius semen immitteret. Ita Mazuchellus de cas. resol. disp. 2. c. 22. n. 6 p. 7. tr. 7. ref. 13. §. Quarò primò.

Nec patientes includi in casu reservato sodomiae; tamen Bordonus in consil. regul. ref. 48. q. 5. n. 2. putat contrarium non esse improbabile, quòd absolute novissimè P. Alphonsus de Leone de cens. recollect. 5. n. 73. Nota tamen; quòd sententia affirmativa procedit, modo agens feminet intra vas, cum actio ipsi potissimum tribuatur, si ea perfecta non est peccatum non subicitur reservationi, neque ex parte patientis, licet etiam feminet, quia complementum peccati semper attenditur ex parte agentis uti, qui est nobilior patiente Ibid. §. Quarò secundo.

Nec ipse agens, si non feminet extra vas.

Licet contrarium sit etià probabile.

Nec impuberes.